

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e. V.

684 Hüttenfeld über Lampertheim

Schloß Rennhof - Telefon 22

ROMUVA

Nr. 4 (99) 1968 balandžio 6

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA IR LIETUVIŲ VASARIO 16 GIMNAZIJA
SVEIKINA VISO PASAULIO GEROS VALIOS LIETUVIUS IR LINKI SKAIDRAUS
VELYKINIO DŽIAUGSMO

xxx xxx xxx xxx xxx

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO TARYBOS SESIJA

1968 m. kovo mėn. 29-31 d.d. Romuvoje, gimnazijos salėje, vyko
PLB Vokietijos Krašto Tarybos sesija, į kurią buvo atvykę šie
nariai: prel.dr. J. Aviža, lt. J. Barasas, tėv. A. Bernatoniš, A. Böhm-
Krutulytė, kun. A. Bunga, dr. J. Grinius, dr. P. Karvelis, stud. A. Lin-
gė, mkt. Stp. Povilavičius, E. Simonaitis, mkt. Fr. Skėrys, kun. V. Šar-
ka ir inž. J. K. Valiūnas.

Posėdį atidarė vyriausias amžiumi Tarybos narys Erdmonas Simonai-
tis ir sekretoriavo jausias Arvydas Lingė.

Į Tarybos Prezidiumą, kuris pagal naują statutą kaip organas vei-
kia visą Tarybos kadenciją, buvo išrinkti:

dr. Jonas GRINIUS - pirmininkas,

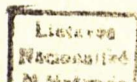
Erdmonas SIMONAITIS - vicepirmininkas

Anni BÖHM-Krutulytė - sekretorė.

Krašto Taryba išklauė savo vykdomųjų organų, o taip pat ir Vasa-
rio 16 gimnazijos direktoriaus V. Natkevičiaus, Švietimo komisijos
pirmininko prel. dr. J. Avižos, Krašto Tarybos atstovo Švietimo
komisijoje A. Grinienės, Krašto Valdybos nario jaunimo reikalams
A. Lingės ir Tautos Fondo Vokietijoje pirmininko Stp. Povilavičiaus
pranešimų.

Po visų pranešimų vyko paklausimai bei gyvos diskusijos ir buvo
padaryta visą eilę svarbių nutarimų.

Remiantis Kontrolės komisijos (J. Glemža - pirm., J. Pauliukevičius
ir A. Endriukaitis) protokolu, kuriame buvo konstatuota, kad

"Kontrolės komisija, patikrinus gaunamų piniginių perlaidų, čekių ir banko pervedimų eigą, įsitikino, kad šios visos piniginės operacijos atliekamos tiksliai, laiku įrašomos į knygas bei kartotekas ir vedamos tvarkingai", ir toliau "Kontrolės komisija siūlo PLB Vokietijos Krašto Tarybai PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir Vasario 16 gimnazijos 1967-jų metų balansą bei apyskaitą patvirtinti", Krašto Taryba patvirtino Krašto Valdybos atsiskaitymą ir atleido ją iš pareigų.

NAUJOJI PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA

Š.m. kovo 31 d. Krašto Tarybos išrinktoji Krašto Valdybą tą pačią dieną savo tarpe pasiskirstė pareigomis šitaip:

Pirmininkas - inž. Jonas K. VALIŪNAS
 Vicepirmininkas - kun. Bronius LIUBINAS
 Išdininkas - ltn. Jurgis BARASAS
 Sekretorė - Ona BARTUSEVIČIENĖ
 Narys jaunimo reikalams - stud. Arvydas LINGĖ

GARBĖS TEISMAS

Pirmininkas - teis. Justinas LUKOŠIUS
 Nariai - Antanas JASINSKAS
 - kun. Antanas BUNGA

KONTROLĖS KOMISIJA

Juozas MATULAITIS, Jonas GLEMŽA ir Jurgis PAULIUKIČIUS

KRAŠTO TARYBOS RINKIMINĖS KOMISIJOS SUDĖTIS

Bendruomenės Krašto Taryba apsvairstė ir priėmė šiek tiek pakėistus rinkiminius nuostatus, pagal kuriuos bus vykdomi Krašto Tarybos rinkimai. Kadangi Tarybos atnaujinimas įvyks šių metų rudenį, buvo išrinkta Rinkiminė komisija, į kurią įėjo:

A. BRAKAUSKAS, P. ČESIŪNAS, R. HERMANAS, S. LAUKAITIENĖ ir J. PAULIUKIČIUS.

Kandidatais liko: Geležnikas, A. Šukys ir A. Veršelis.

Kadangi visi Rinkiminės komisijos nariai gyvena Munchene, tikriausiai ten bus vyriausia rinkimų būstinė.

NAUJOJO STATUTO VYKDYMAS IR BENDRUOMENĖS NARIŲ SURAŠYMAS

Bendruomenės Krašto Taryba daug laiko skyrė išaiškinti abejonoms, kurios kilo kai kuriose apylinkėse ryšium su naujuoju statutu ir Bendruomenės narių suregistravimu.

Dėl statuto 5 straipsnio, dėl kurio kai kam kyla abejonių, Taryba, kaip statuto leidėja, pareiškė, kad Lietuvių Bendruomenei Vokietijoje gali priklausyti pilnateisiais nariais visi 18 metų asmens, KURIE SAVE LAIKO LIETUVIAIS nepriklausomai nuo turimos jų valstybinės pilietybės ir kurie sutinka atlikti statuto uždedamas pareigas.

Kas liečia narių abejones dėl Valdybos išleisto aplinkraščio, pagal kurį narių surašymas Vokietijoje turėjo būti pagrindinai baigtas iki kovo 31 dienos, Taryba nutarė tą terminą pratęsti ir suderinti su tuo laiku, kada apylinkių narių sąrašus reikės įteikti Rinkiminei komisijai, kuri šiais metais turės praveisti naujos Krašto Tarybos rinkimus. Šios dvi rezoliucijos bus paskelbtos ištisai, kai bus gautas Tarybos posėdžių protokolas.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KURATORIJOS REIKALU

Bendruomenės Krašto Taryba savo posėdžiuose priėmė Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos statutą. Kuratorija savarankiškai tvarkys gimnaziją, nors joje lietuvių bendruomenė turės daugiausiai atstovų: iš vienuolikos penkis.

Kurios priežastys prie šio žygio privedė? Mintis steigti specialų gimnazijai laikyti organą bendruomenėje sena. Tik atkėlus gimnaziją iš Diepholzo 1954, buvo sukurta Švietimo kuratorija, kurią pastaraisiais metais pakeitė Švietimo komisija. Tiek senoji Kuratorija, tiek Švietimo komisija nebuvo savarankiškas gimnazijos tvarkytojas, jos teturėjo patariamąjį balsą prie Krašto Valdybos, kuri viena tebuvo atsakinga už gimnaziją. Ir lietuvių, ir vokiečių akyse bendruomenė nebuvo ir nėra skirta vien švietimui ar apskritai kultūriniais reikalais. Jos uždavinių skalė randame ir bendriau sia prasme visuomeninius - politinius uždavinius. Juos vykdant, nevisada buvo galima išvengti dienos politikos reikalų, kurie kenkdavo gimnazijos pedagoginiams tikslams. Pagaliau nemaža Krašto Tarybos ir Valdybos narių neturi nė reikiamos patirties auklėjimo ir mokymo srity. Dažnai jiems nelikdavo tam nė laiko, visų pirma besirūpinant bendraisiais bendruomenės reikalais. Negalima pamiršti ir aiškaus vokiečių nusistatymo. Pabėgėlių Ministerija, kuri šiuo metu duoda 2/3 gimnazijai reikalingų lėšų, nori gimnaziją išimti iš tiesioginės bendruomenės priklausomybės, nes ji yra jos akyse politinis vienetas, vedas kovą dėl Lietuvos laisvės. Matyt, šiuo metu vokiečių politikai yra patogiausiomis remti kultūrinės institucijas, o ne daugiau ar mažiau politines. Patys vokiečiai visiškai atsisako dalyvauti Kuratorijoje nariais: ja sudarys tik lietuviškų organizacijų atstovai. Tat įtarinėti, kad vokiečiai čia turėtų kokias užkulines užmačias, nėra pagrindo.

Reiktų, kad Vasario 16 gimnazijos rėmėjai visame pasauly šią naują padėtį suprastų ir Kuratorijos darbams pritartų. Kuratorija įjungia savo sąstatan ne tik Vokietijos Lietuvių Bendruomenės atstovus, bet ir šelpos organizacijų užjūry. Jau įeis be kitko BALFO atstovas, taip pat pakviestas ir Lietuvių Fondas, kuris pastaruoju metu ėmė šelpti gimnaziją. Kuratorijos bazė tuo būdu platesnė nei bendruomenės.

x.x.x.x.x.x.x.x.

Pagal Gimnazijos Kuratorijos statuto 8 straipsnį ją sudaro sekan-tieji nariai:

- 1) 4 nariai, renkami PLB Vokietijos Krašto Tarybos,
- 2) 1 Krašto Valdybos atstovas iš valdybos narių,
- 3) Lietuvių Katalikų Sielovados Vokietijoje direktorius arba jo įgaliotas asmuo,
- 4) Lietuvių Evangelikų Sielovados Vokietijoje senjoras arba jo įgaliotas asmuo,
- 5) 1 narys, paskirtas BALFO organizacijos,

- 6) 1 narys, paskirtas Lietuvių Fondo,
- 7) 1 narys, paskirtas kun. B. Suginto, kol jis vadovauja būreliams,
- 8) Gimnazijos direktorius yra nuolatinis Kuratorijos narys.

x-x-x-x-x-x-x-x-x

Vokietijos Krašto Taryba jau išrinko savo narius į Kuratoriją.
Jie yra:

tėv. A. BERNATONIS, dr. P. KARVELIS, E. SIMONAITIS ir inž. J. K. VALIŪNAS.

Krašto Valdybos narys Kuratorijoje yra J. BARASAS.

Kitos organizacijos pažadėjo savo atstovus greitu laiku paskirti.
Pirmasis Kuratorijos posėdis įvyksta š. m. balandžio 28 d.

GIMNAZIJOS BENDRABUČIO REIKALAI

Kadangi Rennhofo pilis, kur yra Vasario 16 gimnazijos bendrabutis, yra sena, nepritaikyta bendrabučio tikslams ir reikalinga pagrindinio, daug kainuojančio remonto, Krašto Taryba svarstė naujo bendrabučio statybos reikalą. Ji pareiškė principinį pritarimą tokiai statybai ir išrinko specialią komisiją, kuri ištirtų visas ūkines ir technines sąlygas bendrabučiu statyti. Į šią komisiją buvo išrinkti:

KV pirmininkas inž. J. K. Valiūnas, tėv. A. Bernatonis ir dr. P. Karvelis.

DELEGACIJA IR RAŠTAS FEDERALINĖS VOKIETIJOS VYRIAUSYBEI

Prisimindama Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukaktį, Bendruomenės Krašto Taryba prisiminė kai kuriuos reikšmingus faktus iš Lietuvos ir Vokietijos santykių, priėmė atitinkamą projektą rezoliucijos, kuri turėtų būti įteikta Federalinės Vokietijos vyriausybei ir tam reikalui išrinko šitokios sudėties delegaciją:

KV pirmininką J. K. Valiūną, Katalikų Sielovados direktorių prel. dr. J. Avižą, buv. min. dr. P. Karvelį, Vokiečių-Pabaltiečių Draugijos lietuvių sekcijos pirmininką W. Banaitį ir Jaunimo sekcijos atstovą A. Lingę.

ATSTOVAI Į PLB SEIMĄ NEW YORKE

Į Pasaulio Lietuvių Seimą, įvykstantį š. m. rugpiūčio pabaigoj-rugsėjo pradžioj, Bendruomenės Krašto Taryba Vokietijoje išrinko 5 atstovus. Ta delegaciją sudarys šie asmenys:

KV pirmininkas inž. J. K. Valiūnas, Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, dr. J. Grinius, tėv. A. Bernatonis ir A. Lingė.

PLB IR VLIKO SANTYKIAI

Nepatenkinta PLB Centro Valdybos (Clevelande) laikysena Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso rezoliucijų atžvilgiu, Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Taryba priėmė (10 balsų iš 13) šitokią rezoliuciją:

1. Taryba pritaria Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso rezoliucijai dėl lietuvių politinės organizacijos ir kviečia PLB Centro Valdybą Clevelande rūpintis minėtai rezoliucijai įgyvendinti;
2. Taryba mano, kad VLIKas ne tik reikalingas jaunesnių darbininkų, bet taip pat turėtų savo tarpe turėti atstovų nuo lietuvių,

gyvenančių laisvajame pasauly ir veikiančių dėl Lietuvos nepriklausomybės. Todėl reikalinga, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė siųstų į VLIKą žymų skaičių savo atstovų, per kuriuos nuolat galėtų atsinaujinti vyriausias Lietuvos laisvei atstatyti organas;

3. Taryba ipareigoja visus savo atstovus, kurie bus išrinkti į Pasaulio Lietuvių Seimą New Yorke, vadovautis šia rezoliucija Seimo darbuose ir pasitarimuose.

PLB VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKO PRANEŠIMAS

1948 m. kovo 29 d.

1. KRAŠTO VALDYBA, išrinkta 1967 m. balandžio 2 d., pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas - Jonas K. VALIŪNAS
Vicepirmininkas - Vincas NATKEVIČIUS
Iždininkas - Jūrgis BARASAS
Sekretorė - Alina GRINIENĖ
Narys jaunimo reik. - Arvydas LINGĖ.

KV šios kadencijos metu turėjo 13 posėdžių.

2. Tarnautojai. KV dirbo 3 tarnautojai: raštininkė Vanda Povilavičienė, buhalteris Rolf Schulz ir reikalų vedėjas Vincas Bartusevičius (nuo 1967.9.1.). Raštininkė kartu atlikdavo ir Vasario 16 gimnazijos darbus, o reikalų vedėjas be to ir mokytojavo joje pačioje gimnazijoje. Kiti tarnautojai bei darbininkai dirbo tiesioginiai gimnazijai.

3. Igaliotiniai prie Vokietijos kraštų vyriausybių atstovavo KV sekančiai:

Baden - Württemberg - Zina Glemžienė
Bayern - E. Rugienienė
Bremen - Br. Skruodis
Hamburg - kun. V. Šarka
Niedersachsen - Vacl. Šukys
Nordrhein-Westfalen - A. Bėhm-Krutulytė
Rheinland-Pfalz ir Saar - kun. Br. Liubinas
Schleswig-Holstein - Pranas Liegus

4. Apylinkės. Kad nustačius tikrą pilnateisių Vokietijos LB narių skaičių KV užsimojo praveisti visų narių registraciją. Tam tikslui buvo paruošti formuliarai ir išsiuntinėti apylinkėms. Iki šiol registracija dar nebaigta, todėl negalima susidaryti tikro vaizdo apylinkių ir narių skaičiaus atžvilgiu.

5. Vargo mokyklos veikė šiose apylinkėse:

Bad Zwischenahn - ved. Kazirskienė
Hagen - " Vilčinskienė
Hamburg - " Baliulienė
Memmingen - " Budriūnas
München - " Laukaitis
Osnabrück - " Rudys
Stuttgart - " Liucienė

6. Kultūrinė veikla apylinkėse daug priklausė nuo atatinkamų kraštų finansinės paramos per KV igaliotinius. Didžiausia parama, kaip ir visuomet, davė Nordrhein-Westfalen. Kituose kraštuose parama buvo žymiai menkesnė arba net ir jokios nebuvo gauta. Tokiais atvejais apylinkės minėjimus bei kitus parengimus turėjo finansuo-

ti, iš savų lėšų. KV ir nevisuomet tokias apylinkes galėjo paremti, nes jos gaunama parama iš federalinės vyriausybės turi būti naudojama tik bendriems visos Vokietijos LB reikalams, bet ne atskirų kraštų.

Nežiūrint to, apylinkėse buvo ruošiami minėjimai, kaip motinos dienos, birželio išvežimų, tautos šventės (rugsėjo 8 d.) ir kt. nerečiai dar ir su menine programa iš savų jėgų ar pasikvietus menininkus iš kitur.

Vaikų stovykla buvo suruošta Füssen nuo 27.7. iki 15.8.67 m., kurioje dalyvavo 63 lietuvių vaikai iš įvairių Vokietijos vietų. Stovykla suruošta ir finansuota KV įgaliotinės prie Nordrhein-Westfalen Onos Böhm ir katalikų šielovados dr. J. Avižos praėjo su dideliu pasisekimu. Ten be poilsio, buvo skirta laiko ir lietuvių tautiniams šokiams bei dainoms.

Studijų savaitė ir Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas įvyko 1967 m. rugpiučio 20-27 d.d. Romuvoje, apie 100 dalyvių netik iš Vokietijos, bet ir iš kitų Europos kraštų, iš USA ir net iš Australijos turėjo progos pasiklaudyti įdomių paskaitų ir pasidalinti mintimis.

Vokietijos LB apylinkių pirmininkų, kraštų įgaliotinių ir vargo mokyklų mokytojų suvažiavimas 1967 m. lapkričio 3-5 d.d. įvyko Romuvoje. Dalyvaujant apie 30 atstovų iš įvairių Vokietijos vietovių. Be kitų dalykų ypatingai gyvai buvo diskutuota LB stiprinimo, nauja LB statuto, Vasario 16 gimnazijos ir 50 m. Nepriklausomybės sukakties minėjimo reikalais. Visi dalyviai buvo nuomonės, kad tokius suvažiavimus reiktų suruošti bent kartą į metus.

Vasario 16 minėjimai 50 m. Nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga šiais metais buvo stengiamasi galimai iškilmingiau suruošti. Toks minėjimas įvyko Hamburg, Hannover, Lübeck, Köln, Memmingen, München, Stuttgart, Schwetzingen, Darmstadt, Kaiserslautern ir kt. Daugeliu atveju pavyko patiekti netik įdomias paskaitas, bet ir vertingą meninę programą. Didelio pasisekimo susilaukė Vasario 16 gimnazijos mokinių atlikta meninė programos dalis Schwetzingen, Kaiserslautern ir Köln minėjimuose ir pianisto Antano Smetonos koncertai Hamburg ir Hannover minėjimuose. Šią progą tenka pastebėti, kad KV įgaliotinio prie Hamburg kun. Vacl. Šarkos pastangomis buvo suruošta gana daug pianisto A. Smetonos koncertų, kurie visuomet rasdavo didelį susidomėjimą ne tik lietuvių, bet ir vokiečių tarpe. Būtų gražu, kad lietuviškos institucijos ir pavieniai lietuviai daugiau paremtų šias kun. Šarkos pastangas.

Centrinis Vasario 16 minėjimas įvyko š.m. kovo 2 d. Mannheim. Paskaita laikė Bonn universiteto prof. dr. Z. Ivinskis, meninę programą atliko solistė Janina Liustikaitė, Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė vadovaujama mok. E. Tamošaitienės ir gimnazijos choras diriguojamas muziko W. Banaičio, kuris kartu buvo ir viso minėjimo koordinatorius. Tiek paskaita tiek ir meninė programa turėjo didžiausią pasisekimą vokiečių spaudoje.

Bendras estų, latvių, lietuvių 50 metų Nepriklausomybės minėjimas numatomas š.m. gegužės mėnesį Düsseldorf.

7. KV Informacijos buvo redaguojamos Vasario 16 gimnazijos direktoriaus V. Natkevičiaus, o nuo 1967 m. rugsėjo 1 d. KV reikalų vedėjo V. Bartusevičiaus. Per šią KV kadenciją išleista 10 numerių.

- 6a -

8. Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio statyba. Laikui bėgant tenka vis labiau susirūpinti gimnazijos bendrabučiu. Dabartinis bendrabutis - sena pilis, statyta dalimis ir per ilgesnį laiką, reikalauja kapitalinio remonto, jeigu ja norima ilgiau naudotis. Tai pareikalautų didelių lėšų, kas, turint galvoj jos keistą planavimą, būtų labai sunku pateisinti. Nežiūrint to, KV buvo priversta įvykdyti prausyklų ir tualetų remonto darbus, nes tai buvo jau nebeatidėliojama. Šis darbas kainuos virš DM 60.000,-, bet tai sudarytų tik mažą dalį reikalingų remontų.

Todėl KV vis daugiau galvoja, kad reikėtų pastatyti naują bendrabutį, kuris kartu atstatytų ir šių dienų reikalavimus. Pagal provizorinį planą, kuris apimtų 144 lovų bendrabutį, 2 trijų kambarių ir 2 vieno kambario butus bendrabučio vedėjams, sporto (ir paren gimų) salę su dušu, persirengimo ir įrankių patalpomis, šis projektas kainuotų apie DM 1.200.000,--.

9. Baigiamosios pastabos. Kaip ir praeity, didelė dalis KV pastangų buvo dėta Vasario 16 gimnazijos išlaikymui. Parama iš vokiečių vyriausybės ir iš Amerikos lietuvių buvo maždaug ta pati! Nors buvo padidintos algos, bet dėka likučio iš 1966 m. buvo išsiversta beveik be trūkumo.

KV vardu nuoširdžiai dėkoju visiems gimnazijos rėmėjams ir prašau jos ir toliau neapleisti.

Baigdamas taip pat dėkoju Krašto Tarybai už pasitikėjimą, o KV nariams už nuoširdų bendradarbiavimą.

xxx   x   xxx   x   xxx   xxx   x   xxx   xxx   x   xxx
       x   x   x   x

~~~~~

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS PRANEŠIMO KRAŠTO TARYBOS
SESIJOJE 1968.III.29-31

1. Mokinių gimnazijoje šiuo tarpu yra 97. Iki po Kalėdų jų buvo 106. Normaliai mokslo metų būvyje dėl įvairių priežasčių mokinių skaičius sumažėja, taip įvyko ir šiuo metu.
(Pereitais mokslo metais jų buvo 86).

Atskirose klasėse yra mokinių:

I kl. - 21, II kl. - 17, III kl. - 17, IV kl. - 16, V kl. - 8,
VI kl. - 7, VII kl. - 4, VIII kl. - 5.

Viso 97; berniukų 59, mergaičių 38, katalikų 77, evangelikų 20.

2. Direktoriui ypač rūpėjo ir rūpi 3 problemos: a) lietuviškos sąmonės stiprinimas mokiniuose, b) moderniojo gyvenimo įtakos mokiniams, c) geresnių ir jaunesnių mokytojų angažavimas.

a) Mokytojų taryba apsvairstė būdus ir priemones mokinių lietuviškajai sąmonei stiprinti. Rezultatų jau matyti: vis daugiau mokinių ima viešai kalbėti lietuviškai. Ta linkme pastangos bus stiprinamos. Priimta nauja lituanistinių dalykų programa, kuri reikalauja iš mokinių daugiau nei iki šiol. Vienas antras tėvų lyg ir rodė opozicijos, pakėlus lietuvių kalbos reikalavimus. Pamažu beveik visuotinai įsitikinta, kad šitie reikalavimai būtinybė.

b) Jaunimas visame pasauly atsisuka prieš prietarus, schemas ir nenuoširdumą, juo labiau kad menkiausią melą pedagogikoj lemia nuoširdi ir nė kiek nemeluota auklėtojo asmenybė. Auklėtojui lieka nuoširdžiai ir visu atvirumu auklėtinių įtikinti, saugojantis bet kokio pataikavimo. Mokinįs tramdyti bausme dera tik kraštutiniais atvejais. Vasario 16 gimnazijoj bandama auklėti kaip tik šia linkme. Pokalbiai su mokiniais apie deginančias jų gyvenimo problemas ateity bus kasdieninė duona.

c) Pereitais mokslo metais gimnazijoj dėstė 24 mokytojai, jų tarpė 9 vokiečiai. Šiais mokslo metais 5 vokiečiai atleisti, tėra tik 18 mokytojų (14 lietuvių ir 4 vokiečiai). Dalį vokiečių mokytojų pasisekė pervesti į pilną etatą.

Sunki problema - kaip gauti jaunesnių lietuvių mokytojų. Tiesa pavyko užangažuoti vieną buvusį gimnazijos auklėtinį, jau spėjusi baigti universitetą, bet tai maža. Lietuviai mokytojai sensta, o prieauglio iš jaunimo ne daug tematyti. Gal užjūris pagelbės. Jau yra pora pasiūlymų.

3. Baigdamas direktorius palietė santykius su Oberschulamtu Karlsruheje (Švietimo įstaiga, kuriai priklauso mokslo ir auklėjimo priežiūra). Jie geri.

Buvo užsimintas reikalas statyti naują bendrabutį (apie tai Taryba specialiai diskutavo). Direktorius pasidžiaugė, kad kuriama speciali gimnazijos reikalams Kuratorija. Joje turėtų susidaryti auklėjimui ir mokymui palanki atmosfera, kurios kartais stigidavo lietuvių bendruomenėj, ypač išipolitikavus. Dienos politikos reikalai derėtų Vokietijos lietuvių bendruomenei, Kuratorijai tegali rūpėti mokslas ir auklyka.

1967 metų PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir Vasario 16
gimnazijos apyskaita

B A L A N S A S

1967.12.31

A K T Y V A S

1. Nekilnojamas turtas

Namai ir sklypas	DM 1.008.932,57	
† Telefono įrengimai	" 2.519,--	
	<u>DM 1.011.451,57</u>	
./. vertės nurašymas 3%	" 30.344,--	DM 981.107,57
Autobusiuko vertė	DM 4.976,--	
./. vertės nurašymas 20%	" 1.244,--	3.732,--
Senujų ir naujųjų rūmų įrengimo vertė	DM 92.069,85	
† Naujai įsigytų įrengimų vertė	<u>DM 6.096,29</u>	
	DM 98.166,14	
./. 10% vertės nurašymas	" 9.816,--	DM 88.350,14
Raštinės mašinėlių vertė	DM 469,80	
./. vertės nurašymas	" 52,20	DM 417,60
Virtuvės inventorius	DM 806,40	
./. vertės nurašymas	" 89,60	DM 716,80

2. Apyvartos turtas-kasos stovis

Kasoje grynais		DM 1.369,86
Deutsche Bank Weinheim kto Nr.01/20600, 69.12.31	DM 26.904,42	
† Įplaukos	" 127.848,44	
	<u>DM 154.752,86</u>	
./. Išplaukos	" 154.465,89	DM 286,97
Lando pažadėta remontams 1967 apysk.metams		<u>DM 10.000,--</u>
		<u>DM 1.085.980,94</u>

P A S Y V A S

Hipoteka ant senojo pastato		DM 26.335,83
Hipoteka ant naujojo pastato (Baden-Württembergo krašto)		DM 250.000,--
Hipoteka ant naujojo pastato (Federalinės valdžios)		DM 250.000,--
Paskola naujojo pastato už- baigimui	DM 45.000,--	
./. Atmokėjimas	" 1.325,21	DM 43.674,79
Įsipareigojimai(plg.sąrašą)		" 14.234,33
Deutsche Bank kto 01/17978	DM 5.345,08	
† Įplaukos	" 267.886,66	
	<u>DM 273.231,74</u>	
./. Išplaukos	" 278.916,12	DM 5.684,38
Perkėlimas		<u>DM 589.929,33</u>

- 3 -

Atkelta DM 589.929,33

Nuosavas kapitalas 31.12.66	DM	584.788,26	
./. vertės sumažėjimas-nuraš.	"	42.445,80	
	DM	542.342,46	
+ Įsipareigojimų sumažėjimas	"	1.263,04	
	DM	543.605,50	
./.Reikalavimų sumažėjimas	"	2.900,--	
	DM	540.705,50	
./.Nepadengtos išlaidos	"	46.986,72	
	DM	493.718,78	
+ Vertės pataisymo išlygin.	"	2.332,83	
	DM	496.051,61	
	DM	1.085.980,94	

I Š L A I D O S 1967.12.31

Algos	DM	286.854,52
Maitinimas	"	67.475,47
Šildymas	"	11.797,70
Šviesa	"	4.716,74
Vanduo	"	2.895,--
Švaros palaikymas bendrabutyje	"	1.730,50
Bendrabučio skalbinių plovimas	"	5.996,10
Mokslo priemonės	"	2.164,44
Autobusiuko išlaidos (benzinas, reparačūros)	"	3.245,55
Draudimai	"	2.117,19
Profesinių draugijų mokesčiai	"	1.309,--
Organizacijų mokesčiai	"	78,--
Kelionės išlaidos (gimnazijai)	"	4.390,90
Pastatų remontas	"	45.626,13
Šildymo įrengimų remontas	"	189,08
Įrengimų remontas	"	174,42
Smulkaus ūkio turto įsigijimas	"	2.069,63
Kišanpinigiai mokiniams	"	516,75
Raštinės išlaidos, laikraščiai ir t.t.	"	2.782,41
Mokesčiai	"	297,--
Pašto išlaidos, muitai	"	1.955,50
Telefono išlaidos ir nuoma	"	4.190,--
Sodo ir kiemo priežiūra	"	14,--
Kitos išlaidos	"	2.196,61
Kanalizacijų valymas	"	168,--
Kaminių valymas	"	654,--
Propagandos išlaidos	"	22,--
Krašto Valdybos ir Tarybos posėdžiai	"	8.342,01
Banko išlaidos	"	215,93
Nuošimčiai už paskolą ir kt.	"	1.335,34
Išlaidos tautinių šokių grupėms	"	993,65
Vargų mokyklos	"	2.852,80
Kultūriniai parengimai	"	10.475,10
Pašalpos vargšams	"	1.005,--
Kiti kultūriniai reikalai	"	4.976,05
	DM	485.822,52

- 10 -

P A J A M O S 1967.12.31

Aukos per BALFą	DM	67.246,07
Aukos iš rėmėjų būrelių	"	31.392,79
Aukos iš įvairių kitų šaltinių	"	5.113,60
Federalinės Vokietijos valdžios parama:		
a) kultūriniais reikalais DM 24.000,--		
b) gimnazijos išlaikymui ir mokytojų algoms	" 170.000,--	194,000,--
Parama mokiniams (Erziehungsbeihilfe) . . .		3.172,--
Tėvų įnašai už bendrabutį ir skalbinių plovimą		35.949,60
Kitos įvairios pajamos		6.722,05
PLB solidarumo įnašai		2.746,45
Lando valdžios parama:		
a) maistui ir bendrabučio išlaikymui	DM 70.000,--	
b) remontams	" 10.000,--	80.000,--
Pajamos už nuomą		3.052,49
Pajamos už maistą		9.440,75
		438.835,80
Trūkstanta suma		46.986,72
	DM	485.822,52

I S I P A R E I G O J I M A I

H. Böhm, Hemsbach	DM	40,90
Edinger Brotfabrik, Edingen	"	131,51
Josef Görtner, Bürstadt	"	9.137,49
Gg. Helfrich, Heppenheim	"	1.138,80
E. Lulay, Erbach	"	3.291,23
Rud. Schäfer, Hemsbach	"	153,--
H. Walter, Mannheim	"	170,30
D.E. Rhein, Hüttenfeld	"	171,10
	DM	14.234,33

PLB
Federalinės Vokietijos Krašte

Paruošta 1968. sausio 18 d.

Rolf Schulz
BuchalterisJurgis Barasas
KV išlininkas

KRAŠTO VALDYBOS IŽDININKO J. BARASO PRANEŠIMAS
Krašto Tarybos sesijoje 1968.3.30

Pirmas žvilgsnis į Bendruomenės Krašto Valdybos metinį balansą nesukelia džiaugsmo. Tačiau, nors metai užbaigti su tuščia kasa ir būta neapmokėtų įsipareigojimų DM 14.234,33, vistiek bereikalingam pesimizmui neturėtų būti vietos. Lyginant pajamų ir išlaidų sumas, galima lengvai susidaryti vaizdą, kad Krašto Valdyba gana sėkmingai įvygdė praėjusių metų sąmatą, atliko didelius remonto darbus bendrabučio pastatė ir galutinai apmokėjo užsilikusias statybos skolas.

Tiesa, nėra viskas pasiekta kas buvo užplanuota. Ypač pajamos žymiai mažesnės negu buvo pramatyta. Bet dėl pajamų nebūtų galima daryti priekaištų Valdybai arba lietuviškai visuomenei. Valdyba yra labai dėkinga visiems tautiečiams, kurie per eilę metų nenuilstamai telkia aukas gimnazijos išlaikymui. Didžiausias mūsų visų dėkingumas priklauso tiems nežinomiems broliams ir sesėms iš užjūrio, kurie savo piniginiiais įnašais per būrelius ir kitas organizacijas, sudaro sąlygas Vokietijos lietuviškam jaunimui susispiesti Vasario 16-tos gimnazijos pastogėje ir ruošti gyvenimui lietuviškoje aplinkoje.

Pajamų dydį nulėmė tai, kad nebuvo gauta visa paprašyta valdžios parama. Tiesa, valdžios parama nėra sumažėjusi, bet nusistovėjo. Jau treči metai paeiliui skiria vienodo dydžio paramą: Federalinė valdžia DM 194.000,-- metams ir Nordbadeno kraštas DM 80.000.-- Krašto Valdyba kiekvienais metais įteikia žymiai didesnių išlaidų sąmatą ir prašo paramą padidinti. Bet paskutiniu metu, kai ir valdžios biudžetas sunkiai balansuojasi, sunku tikėtis paramos padidinimo.

Kai nuo praėjusių metų vasaros paaikškėjo, kad pramatytos valdžios paramos bus žymiai mažiau, teko taip tvarkytis, kad visos pramatyto išlaidų pozicijos, galimybių ribose, keistūsi. Todėl buvo žymiai susivaržyta intensyviu taupymu visose srityse ir visų metų bėgyje. Taip buvo atsiektas geras rezultatas, išvengiant didesnio prasiskolinimo. Žinoma, to pasėkoje nebuvo galima atlikti visus reikalingus remonto darbus. Metų bėgyje remontui teisleista DM 45.626.13, nors buvo pramatyta žymiai daugiau. Didelė dalis būtinai reikalingų remontų atidėta į 1968 metų išlaidų sąmatą. Todėl ateities Valdybai teks turėti gana didelių finansinių rūpesčių, kol sutelks pinigus neišvengiamų bendrabučio prausyklų remonto darbų išlaidoms padengti. Kadangi tie darbai jau pradėti ir yra dalinai prie užbaigimo, tad 1968 metų bėgyje gali būti gana sausų dienų gimnazijos kasoje. Tas visas išlaidas dar padidins ir tai, kad neatidėliotinais yra reikalingi nauji laiptai prie bendrabučio įėjimo, šalia prausyklų, bei nauji langų rėmai ir dalinai kambarių grindys.

Tačiau, dar kartą pabrėžiu, esama ir galima skola ir bendra finansinė padėtis neturėtų kelti pesimizmo ir abejonių dėl tolimesnio gimnazijos likimo. Tokių ir panašių sunkumų visais laikais čia buvo ir ateityje bus. Bet pajėgi Valdyba, energingai reikalus tvarkanti, gali tas problemas išspręsti. Tam yra labai reikalinga visų Krašto Tarybos narių nuoširdi ir konkreti parama. Tarybos nariai gali daug padėti jei po posėdžio nepamirš ką svarstė. Juk Tarybos nutarimai kiekvienam iš Jūsų uždėda pareigą prisidėti prie tų uždevinių įvykdymo. Jūs tai galite padaryti, jei pasklei-

- 12 -

site tas problemas apylinkėse, kur gyvena mūsų tautiečių, jei išnešite į visą pasaulį per susirašinėjimus su savo pažįstamais, jei tą reikalą remsite ir raginsite kitus remti. Todėl Valdyba kreipiasi į Jus, gerbiamieji, nes Jūsų parama labai reikalinga. Dabartinė Valdyba nuolat pasigedavo Jūsų paramos. Labai norėtūsi, kad ateities Valdyba būtų laimingesnė ir pajustų Tarybos narių rūpestį bendram reikalui. Neužtenka atvykti kartą per metus, pasiklaudyti, išvykti ir užmiršti.

Šiais metais įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kongresas JAV., į kurį važiuosite vieni kaip delegatai, kiti šiaip ras progos ten būti. Ta proga bus galima plačiausiai paskleisti Vasario 16-tos gimnazijos svarbos reikšmę plačioje mūsų visuomenėje. Ten reikia išnešti mintį, kad būtų surandama jaunų mokytojų, kurie sutiktų keliems metams atvykti padirbėti Vasario 16-tos gimnazijoje. Reiktų sudaryti jų eilę, kad vieniems pasitraukus, būtų jų pakaitalas. Nėra abejonės, kad jauni, mokslus baigę lietuviai, neatsisakys keletą metų paaukoti bendram labui. Tiesa, negalime pažadėti didelių uždarbių jiems, tačiau reikia pabrėžti, kad jų darbas Vasario 16-tos gimnazijoje bus neįkainuojama auka lietuviškumo išlaikymo dirvoje, o jie turės taip pat didelės naudos pagyvendami Europoje. Mokytojų ilgos vasaros atostogos sudarys jiems progą pasivažinėti po visus Europos kraštus, ir iš arti pažinti šio kontinento žmones bei kultūrą. Tai gali turėti lemiamos reikšmės jų ateities gyvenime. Tai padės sustiprinti tautiškumo pagrindus Vasario 16-tos gimnazijos mokinių tarpe. Taip užsimegs artimesni ryšiai tarp dabar jaunų ir čia priaugančių. Jei visi remsime, tai išsilaikysime tautiniu, kultūriniu ir finansiniu atžvilgiu.

.....